

Kaanaan häät

2. sunnuntai loppiaisesta: Joh. 2: 1-11

Ari Savuoja

(Translation into English p. 4-6, Bastian Fähnrich)

Saarna Pyhän Luukkaan kappelissa, 20. helmikuuta 2013

Tämän sunnuntain evankeliumi on Johanneksen evankeliumin toisesta luvusta:

Viikon kolmantena päivänä vietettiin Galilean Kaanassa häitä. Jeesuksen äiti oli siellä, 2. ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin häihin.

3. Viini loppui kesken, ja äiti sanoi Jeesukselle: "Heillä ei ole viiniä." 4. Mutta Jeesus vastasi: "Anna minun olla, nainen. Minun aikani ei ole vielä tullut." 5. Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: "Mitä hän teille sanookin, tehkää se."

6. Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa juutalaisten tapojen mukaisia pesuja varten; ne olivat parin kolmen mitan* (1 mitta=noin 40 l) vetoisia. 7. Jeesus sanoi palvelijoille: "Täyttäkää astiat vedellä", ja he täyttivät ne reunoja myöten. 8. Sitten hän sanoi: "Ottakaa nyt siitä ja viekää pitojen valvojalle", ja he veivät. 9. Valvoja maistoi vettä: se oli muuttunut viiniksi. Toisin kuin palvelijat, jotka olivat veden astiasta ottaneet, hän ei tiennyt, mistä viini oli peräisin. Hän kutsui sulhasen luokseen 10. ja sanoi: "Kaikki tarjoavat ensiksi hyvän viinin ja sitten, kun vieraat alkavat juopua, huonompaa. Mutta sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti."

11. Tämä oli Jeesuksen tunnusteoista ensimmäinen, ja hän teki sen Galilean Kaanassa. Hän ilmaisi sillä kirkkautensa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

Me suomalaiset emme yleensä osaa suhtautua alkoholiin luonnollisesti. Suurimmalla osalla suomalaisista on joko vahvasti kielteinen tai vahvasti myönteinen suhde alkoholijuomiin.

Toisin oli Jeesuksen aikana: silloin ei ollut julkisia humalaisia käytännössä lainkaan, koska sosiaalinen kontrolli oli paljon tiukempi kuin meillä länsimaissa nykyään.

Jeesuksen aikaisille ihmisille veden ihmeenomainen muuttuminen viiniksi ei ollut samalla tavalla erikoinen tapahtuma kuin meille.

Viini oli Jeesuksen ajan tavallisin ruokajuoma, kuten maito meillä Suomessa. Tosin se viini, jota Jeesuksen aikana päivittäin juotiin, oli yleensä vedellä laimennettuna, koska yleensä viini oli jo vanhaksi väkevöitynyttä. Viinin suuri määrä tai se että sitä saatiin ihmeen kaupalla ihan ilmaiseksi, ei ollut häiden valvojalle ihmetyksen aihe, vaan se oli ihastuksen aihe että se oli niin hyvää, kuten evankeliumi sanoo.

Veden ihmeellinen muuttaminen viiniksi ei ole Jeesuksen alkoholipoliittinen kannanotto. Se että Jeesus joi viiniä ja toimi monien muidenkin tapojen suhteen oman aikansa normaalien tapojen mukaan, käy ilmi monesta muustakin kohtaa eri evankeliumeissa.

Veden muuttaminen viiniksi oli Jeesuksen ensimmäinen ihmeteko. Sen keskipisteenä ja tähtäyksenä ei siis ole eikä ollut viini.

Jeesus vastaa äidilleen Marialle nämä sanat ”aikani ei ole vielä tullut”. Jos muistamme tarkkaan evankeliumit, Jeesus sanoo sanat ”aikani ei ole vielä tullut” tai ”hetki ei ole koittanut” moneen kertaan elämänsä aikana; esimerkiksi Joh. 7:6,8.

Kunnes sitten tapahtuu muutos – aika on viimein tullut: Getsemanessa rukoillessaan vähän ennen ristinkuolemaansa Jeesus viimein sanoo: ”Isä, hetki on tullut, kirkasta Poikasi, että Poikasi kirkastaisi sinut.” (Joh. 17:1) Nyt on hetki koittanut. Mikä hetki? Oli tullut hetki käydä ristille ja sovittaa maailman synnit!

Tästä avautuu meille näkymä tähän Kaanaan häiden tunnustekoon. Jeesuksen elämän jokainen hetki tähtäsi Golgatan ristille, jossa hän sovittaisi meidän kaikkien synnit.

Ja jotta tuo ristinkuolema ei menisi hukkaan, ihmiset piti saada uskomaan, että Jeesus on Jumalan Poika, joka sovittaa koko maailman synnin ja pahuuden. Juuri tuon uskon synnyttämiseksi Jeesus teki näitä tunnustekoja, joista tämä Kaanaan häissä tapahtunut oli Jeesuksen ensimmäinen: noin 600 litran vesimäärän muuttaminen ykkösluokan viiniksi.

Voimme ehkä ajatella, että Jeesuksen ensimmäinen ihme vain sattui olemaan tämä eikä esimerkiksi jokin parantamisihme. Tarkemmin ajatellen näyttää kuitenkin siltä, että tämäkin seikka oli osa Jumalan pelastussuunnitelmaa. Nimittäin Jumalalla näyttää olevan sanomansa siinäkin, että Jeesuksen ensimmäinen ihme oli juuri veden muuttaminen viiniksi hääjuhlassa, eikä jokin muu ihmeteko.

Nimittäin hääjuhla on Vanhan testamentin kielikuvissa yleinen vertauskuva, jota käytetään kuvaamaan Messiaan tuloa, pelastuksen aikaa ja lopunajan riemua. Ja kuten tiedämme, kaikki Vanhan testamentin Messias-ennustukset toteutuivat Jeesuksessa. Hän oli luvattu Messias, hänen maailmaan tulostaan - eli ensimmäisestä Joulusta - alkoivat lopun ajat ja hän toi pelastuksen kaikelle kansalle sovittamalla meidän kaikkien synnit.

Myös vedellä ja viinillä on vertauskuvallista merkitystä. Vesi, jonka Jeesus muutti viiniksi, oli juuri juutalaisia puhdistusrituaaleja varten varatuissa astioissa. Nyt veden tilalle tuli viiniä. Tämä kertoo siitä, että Juutalaiset olivat siis yrittäneet puhdistautua vedellä - tulematta kuitenkaan puhtaaksi.

Nyt veden tilalle tulee viini, joka on pyhän Hengen vertauskuva. Se mikä ei ihmisvoimin ja keinoin onnistu vanhassa liitossa, se mahdollistuu uudessa liitossa Pyhän Hengen kautta.

Ihmisen teoilla suoritetun puhtauden sijaan annetaan nyt uuden liiton aikana puhtautta, joka on uutta viiniä.

Kun vanha viini häätjuhlassa loppui, se on kuva Israelin ja Vanhan testamentin liiton loppumisesta. Rituaaliset pesut tai muukaan lainnoudattaminen eivät voi ihmistä puhdistaa tai uudistaa elämään Jumalan mieleistä elämää. Sen sijaan nyt Messias Jeesus täyttää meidät - itsessämme kuolleet astiat – ja tekee meidät eläviksi Pyhän Hengen kautta.

Häät ja viini siis vahvistavat meidänkin uskoa siihen, että Juuri Jeesus oli luvattu Messias. Jeesuksen teko ei ollut vain pelkkä ihme, jotain sellaista, että tapahtui jotakin hämmästyttävää - ei vaan Jeesukseen tekemä ihme oli – niin kuin Raamattu sanoo - tunnusteko, toisin sanoen sen tarkoitus on herättää uskoa ja sillä Jeesus ilmaisi kirkkautensa eli Jumalallisuutensa ja pyhyytensä - kuten Johannes tekstissämme sanookin. Ja huomaa mitä Johannes sanoo tekstin lopussa: Johannes sanoo, että Jeesuksen opetuslapset uskoivat häneen. Juuri se oli tunnusteen tarkoitus tuolloin ja niin sen tarkoitus on myös meidän suhteen täällä Pyhän Luukkaan kappelissa edelleenkin aivan sama: jotta uskoisimme Jeesuksen olevan Messias.

Uskomalla Jeesukseen sinusta ei tule pyhimystä, mutta uskossa sinulla on päälläsi verellä valkaistu puhdas ja tahraton vaate – Kristuksen pyhyys.

Vain ja ainoastaan sen tähden sinä täytät Jumalan vaatiman pyhyyden ja puhtauden ilman rituaalisia pesuja ja ilman mitään muitakaan lain vaatimia tekoja - olivatpa ne mitä hyvänsä, koska uskon kautta sinun sydämessäsi asuu Pyhä Henki – uusi viini.

Tahdotko sinä – hyvä ystäväni - uskoa tänään, että Jeesus todellakin oli Jumalan Poika, joka halusi tulla sinunkin syntisi ja syyllisyytesi sovittamaan. Hän halusi tuoda sinulle elämän, ikuisen elämän hänen yhteydessään, jota sinä et ikipäivinä voi mitään muualta saada.

Meidän uskomme on heikko, siksi meille on tänäänkin valmistettu häätjuhla aivan silmiemme eteen. Ehtoollisessa Jeesus tarjoaa leivässä ja viinissä oman ruumiinsa ja verensä. Se on Jumalan valtakunnan hääateria, esimakua taivaan juhla-ateriasta.

Rukoilemme:

Herra Jeesus, me tunnustamme, että olemme syntisiä ja että tarvitsemme joka hetki sinua. Kiitos Jeesus, että tulit tänne meidän keskellemme antamaan itsesi meille pelastukseksi. Kiitos että saamme uskossa ottaa päällemme sinun pyhyytesi ja oikeudenmukaisuutesi ja riemuita siitä, että saamme olla sinun lapsiasi, nyt ja aina! Aamen.

Cananite Wedding

2nd Sunday from Epiphany: John 2: 1-11

Ari Savuoja

Sermon at St. Luke's Chapel, 20 January 2013

Today's Bible reading is taken from the second chapter of John's gospel:

On the third day a wedding took place at Cana in Galilee. Jesus' mother was there, 2 and Jesus and his disciples had also been invited to the wedding. 3 When the wine was gone, Jesus' mother said to him, 'They have no more wine.'

4 'Woman, why do you involve me?' Jesus replied. 'My hour has not yet come.'

5 His mother said to the servants, 'Do whatever he tells you.'

6 Nearby stood six stone water jars, the kind used by the Jews for ceremonial washing, each holding from eighty to a hundred and twenty litres.

7 Jesus said to the servants, 'Fill the jars with water'; so they filled them to the brim.

8 Then he told them, 'Now draw some out and take it to the master of the banquet.'

They did so, 9 and the master of the banquet tasted the water that had been turned into wine. He did not realise where it had come from, though the servants who had drawn the water knew. Then he called the bridegroom aside 10 and said, 'Everyone brings out the choice wine first and then the cheaper wine after the guests have had too much to drink; but you have saved the best till now.'

11 What Jesus did here in Cana of Galilee was the first of the signs through which he revealed his glory; and his disciples believed in him.

In general we Finnish people are not able to deal with alcohol in a natural way. The majority of Finns either maintains a strongly negative or positive attitude towards alcohol.

It was different in Jesus' times: there were almost no public drunkards, as the social control was much tighter than in today's Western world.

The miraculous changing of water into wine wasn't an incident in the same special way for people in Jesus's times as to us today.

For the people at the time of Jesus, wine was a usual drink for lunch or dinner. Of course, the wine that people drank daily in Jesus' times was usually diluted with water, as it normally had gone old and was concentrated. The master of the banquet at the Cananite wedding wasn't so much astonished that there was, miraculously, so much of wine available, but that it tasted so good, as the gospel text says.

When Jesus changed water into wine, he didn't intend to make a political statement on alcohol or its consumption. Jesus, as many of his contemporaries, drank wine and did other common things of his time, and this is documented in many parts of the gospels.

Changing water into wine was Jesus' first miracle. The focus and purpose of this miracle was not or is not the wine.

Jesus answers his mother Mary, 'My hour has not yet come.' If we recall the gospels, we see that Jesus speaks the words 'my time is not yet here' or 'my time has not yet come' at several occasions, for example, in John 7:6,8.

Until this changes in Jesus's life – the time has come: When Jesus prays in Gethsemane before his death on the cross, he eventually says: 'Father, the hour has come. Glorify your Son, that your Son may glorify you.' (John 17:1). Now the time has come. Which time? The time to go to the cross and to atone for the sins of this world!

This helps us to understand Jesus' miracle at the Cananite wedding. Every moment in Jesus's life aimed at Calvary's cross, where he would atone for all of our sins.

And that his death on the cross wouldn't be a lost opportunity, people had to be helped to understand and believe that Jesus is the Son of God, who atoned for the world's sin and evilness.

So, Jesus performed miracles in order to help people get this belief, and to have faith in him. The miracle at the Cananite wedding was Jesus' first miracle: turning about 600 litres of water into the finest of wines.

Perhaps we may think that the first miracle that Jesus performed just happened to be this one, and not, for example, a healing miracle. Thinking more about this, however, it appears that this particular kind of miracle was part of God's plan of salvation. God seems to have something important to say with Jesus' first miracle, by turning water into wine at the wedding feast, and not some other miracle.

In the symbolic language of the Old Testament, a wedding feast was commonly understood to symbolise the coming of the Messiah, the time for salvation and joy of the end-times. And as we know, all the Old Testament prophecies concerning the Messiah were fulfilled in Jesus. He was the promised Messiah, and from the time he entered this world - that is, from the first Christmas onwards – the end-times began, and he brought salvation to all people by atoning for all of our sins.

Also, water and wine has symbolic meaning. The water that Jesus turned into wine was stored in jars, the kind used by the Jews for ceremonial washing and purification. Now the water was replaced by wine. This reflects the fact that the Jews tried to wash and purify themselves by water – without, however, becoming clean.

Now the water is replaced with wine, and wine is a symbol of the Holy Spirit. That what cannot be achieved by human means under the old covenant, it becomes now possible under the new covenant by means of the Holy Spirit.

Instead of a kind of purity achieved by human means, now there is given a new purity under the new covenant, which is the new wine. The running out of wine at the wedding feast symbolises the end of Israel's and Old Testament covenant. By means of ritual washing or obeying the Mosaic law people cannot clean themselves or be renewed to a life that pleases God. However, the Messiah, Jesus fills us – dead jars that we are without him – and makes us alive through the Holy Spirit.

The Cananite wedding and wine, therefore, help us to believe that Jesus was and is the promised Messiah. Jesus' turning of water into wine was not just a mere miracle, something miraculous that happened, without a purpose. The purpose of Jesus' miracle in Canan was to awaken faith in him, and by this Jesus revealed his glory, divinity and holiness, as John reports in today's gospel text.

And see what John says at the end of the text: John says that Jesus' disciples believed in him. This was the purpose of the miracle at the time, and so it is even today with us in St. Luke's Chapel: that we believe that Jesus is the Messiah.

Through faith in Jesus you will not turn into a saint, but if you have faith in him you are clothed with a blood-bleached, clean and stainless garment, Christ's holiness. And only therefore, through Jesus' blood shed on the cross, you fulfill the holiness and purity required by God without the ritual washing and without any other actions of the Mosaic law. Through faith in Christ the Holy Spirit, the new wine, fills you up to God's required measure.

Do you – dear friend – wish to believe today that Jesus really was the Son of God, who wanted to atone also for your sins and guilt. He wanted to give you life, eternal life with Him, such that you cannot get from anywhere else.

Our faith is weak, that is why today a wedding feast has been prepared for us right in front of our eyes. In the Holy Communion Jesus offers himself – his body and blood – in the form of bread and wine. It is the wedding feast of the kingdom of God, providing a foretaste of the heavenly banquet.

We pray:

Lord Jesus, we confess that we are sinners and that we need you every moment. Thank you, Jesus, that you came here among us to give yourself to us, for our salvation. Thank you that through faith in you we can clothe ourselves with your holiness and righteousness, and rejoice that we can be your children, now and always! Amen.